

"Şahs-ı vahid hakkını kendi feda ediyor; lakin feda edilmez, hatta umum insana. Onun iptal-i hakkı, hem iraka-i demi, hem zeval-i ismeti; iptal-i hakk-ı nev'in, hem ismet-i beşerin mislidir, hem naziri..." İzah eder misiniz?

"Âyet-i **مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ** iki sırr-ı azîmi vaz ediyor nazara. Biri mahz-ı adalet. Bu düstur-u azîmi ki fert ile cemaat, şahıs ile nev-i beşer, kudret nasıl bir görür; adalet-i İlâhî ikisine bir bakar. Bir sünnet-i daimî."

"Şahs-ı vahid hakkını kendi feda ediyor; lâkin feda edilmez, hattâ umum insana. Onun iptal-i hakkı, hem iraka-i demi, hem zevâl-i ismeti; iptal-i hakk-ı nev'in, hem ismet-i beşerin mislidir, hem naziri."(1)

İslam'ın adalet anlayışında, bir insanın hayatı ile bütün insanlığın hayatı eşittir. Bu yüzden Kur'an'da **bir insanı öldürmenin bütün insanları öldürmek gibi** olduğu nazara verilmektedir.

Bu hususa ayette şu şekilde işaret ediliyor:

"İşte bundan dolayı İsrâiloğullarına şöyle yazmıştık: '**Bir cana kıymaya veya yeryüzünde fesat çıkarmaya karşılık olması dışında, kim bir kimseyi öldürürse bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir can kurtarırsa bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur.**' Şüphesiz peygamberlerimiz onlara apaçık deliller getirdiler. Ama bundan sonra da onların çoğu yeryüzünde taşkınlık göstermektedirler." (Maide, 5/32)

Kur'an'ın bu adalet anlayışına göre **"Cemaat için fert feda edilemez."** Fert kendi iradesi ile kendi hayatını cemaatin selameti için feda edebilir, bunda bir mahzur bulunmuyor. Ama bir başkasının zorlaması ve baskısı ile ferdin hayatı toplum için feda edilemez, edilirse bu zulüm olur.

Bir tek insanın canı, malı ve hürriyeti; bütün insanlığın canı, malı, hak ve hürriyeti ile

---

aynı deęerdedir.

"İkinci sırrı budur: Hodgâmî bir âdemî hırs ve heves yolunda bir mâsumu öldürse, eğer elinden gelse, hevesine mani ise harap eder dünyayı, imha eder benî Âdemi."(2)

Hırs, heves ve bencilce duygularla masum bir insanı katletmek bütün insanlığı katletmekle seviyededir. Bu hissiyatla cinayet işleyen bir adam, elinden gelse bütün insanlığı imha etmekten de çekinmez. Böyle zalimleri insanlık tarih boyunca çok görmüştür **Hitler, Mussolini, Stalin ve Mao** gibi zalimler bunun en bariz misalidir. Bu zalimler sırf heveslerini ve hırslarını tatmin etmek için milyonlarca insanı Birinci ve İkinci Dünya savaşlarında katletmişlerdir.

Hitler Almanyası'nın **"Üstün ırk nazariyesi"** safsatası, İkinci Dünya Savaşı'nın patlamasını netice vermiş ve milyonlarca insan vahşice katledilmiştir.

İtalya'da Mussolini'nin faşist rejimi korkunç bir terör estirmiş, binlerce insanı imha etmiştir.

Sömürgeci Avrupalıların Afrika'daki yüz binlerce insanı topyekûn imha hareketleri Batı Medeniyetinin utanç verici kara tablolarından biridir. Bu cahiliye zihniyeti, bugün yine siyah beyaz ayrımı halinde devam etmektedir. Amerika'da beyazların Zencilere tahakkümü asırlarca devam etmiştir.

Günümüzde de emperyalist güçler ve siyonistler; petrol uğruna sudan bahanelerle Irak'ı işgal ettiler, Mısır'da darbe yaptılar, Suriye'yi yangın yerine çevirdiler. Libya, Afganistan, Tunus, Fas ve Pakistan'da nifak tohumları ektiler. Milyonlarca masum insanın kanına girdiler...

Dipnotlar:

1) bk. [Sözler, Lemeat.](#)

2) bk. [age.](#)